Bestemmingsplan Landgoed Prattenburg

Bijlage nieuwe natuur, opwaardering natuur en natuurbegraafplaats

natuurbegraafplaatsen
van Waarde

04-11-2024

Locatie Nieuwe natuur

De nieuwe natuur wordt gerealiseerd op akkerlanden grenzend aan het plangebied. Door ook in deze gebieden te begraven kan de grafdichtheid in bestaande natuur omlaag. Gezamelijk zijn deze percelen goed voor ca. 5 hectare.
Daarvan vormt 5.190m2 de compensatie van NNN oppervlakten die door voorliggend plan anders ingevuld worden.
Nog eens 45.125m2 wordt tevens ingericht als natuurbegraafplaats.

Fig. 1: Overzichtskaart van de diverse verduurzamingsacties op landgoed Prattenburg, allen in directe relatie met natuurbegraven. Opwaardering natuur oostzijde landgoed niet weergeven.

Vlekkenplan Nieuwe natuur

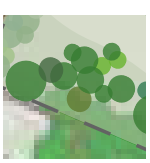

Fig. 2: Schematische invulling van de oostelijke voormalige akkers

Legenda

Begrenzing gebied, hekwerk verwijderen

Gemengd aan te planten stuweel met sterk aandeel heesters. Een gelaagde opbouw met inheemse gebiedseigen soorten is de basis.

Boomgroep

Kruidenrijk grasland

Toelichting op inrichting

De versnipperde akkers tussen de bossen en lanen van Prattenburg zijn niet alleen cultuurhistorisch van grote waarde. Ook vormen deze akkers belangrijk foerageergebied voor de aanwezige soorten zoals bijvoorbeeld de das. Mede daarom is het belangrijk deze gebieden met kruidenachtige vegetatie in stand te houden. De natuurbegraafplaats draagt er zorg voor dat deze functie en het doeltype tot in de lengte der dagen geborgd zijn. Binnen het kruidenrijk grasland is ruimte voor enkele boomgroepen, bestaande lanen en opbouw van zachtere randen in de overgang naar bospercelen.

Vlekkenplan Nieuwe natuur

Fig. 3: Schematische invulling van de zuidwestelijke voormalige akkers

Legenda

Begrenzing gebied, hekwerk verwijderen

Kruidenrijk grasland N12.02* met kleine groepen bomen en heesters

Heide N07.01

*Lopend onderzoek op locatie van B-ware moet uitwijzen of een hoger doeltype mogelijk is. Deze ambitie ligt er vanuit het landgoed.

Toelichting op inrichting

De versnipperde akkers tussen de bossen en lanen van Prattenburg zijn niet alleen cultuurhistorisch van grote waarde. Ook vormen deze akkers belangrijk foerageergebied voor de aanwezige soorten zoals bijvoorbeeld de das. Mede daarom is het belangrijk deze gebieden met kruiden- en heideachtige vegetatie in stand te houden. De heide wordt gerealiseerd op de akker waar het meest recent heide aanwezig was (omstreeks 1925). De natuurbegraafplaats draagt er zorg voor dat deze functie en het doeltype tot in de lengte der dagen geborgd zijn. Het gebied blijft open omdat het mogelijk al sinds de middeleeuwen een open gebied is. Mede daarom worden binnen het gebied geen struweel en boomvormers toegevoegd.

Sortiment en beheer.

Toelichting Sortiment en invulling natuurdoeltypen
Het sortiment is een combinatie tussen enerzijds cultuurhistorisch waardevolle beplanting, passend bij de sferen van het landgoed. Anderzijds worden inheemse -en gebiedseigen soorten toegepast. Deze combinatie voorziet in de versterking van zowel natuur als cultuurhistorie.

Boomvormers

- Haagbeuk	15%
- Zomerlinde	5%
- Winterlinde	10%
- Zomereik	10%
- Wintereik	15%
- Fladderiep	15%
- Betula pendula	15%
- Rode beuk	5%
- Lijsterbes	10%

Heesters

- Vuilboom	15%
- Europees krentenboompje	15%
- Vlierbes	10%
- Jeneverbes	10%
- Hazelaar	10%
- Gele kornoelje	15%
- Gelderse roos	15%
- Hulst	10%

Heide
Voor de inrichting van het heideperceel wordt het perceel in drie jaar uitgemijnd.Na die tijd wordt heidplagsel opgebracht om de ontwikkeling van heide te versnellen.

Kruiden
- Mengsel LZ - 1 Medigran

De sortimenten worden geplant binnen de ingetekende zone's op een plantafstand van 1,5x1,5 meter. Boomvormers worden organisch ingeplant binnen de ingetekende zone's met een plantafstand van 10x10 meter. Kokers worden om het plantgoed geplaatst om te voorzien in vraatbescherming.
Zaden worden gezaaid met een dichtheid van 1,5 gram /m2

Beheer
Het maai- of begrazingsbeheer wordt aangepast op de behoefte van het kruidenrijkgrasland en de droge Heide. .
Onbekend is het op dit moment wat het nutriëntengehalte van de bodem is. Er zal de eerste jaren op diverse momenten gemonitord worden of begrazing en/of maaien nodig is.
Om de natuur direct een boost te geven wordt sinusbeheer met overstand gevolgd zodra het gebied ingezaaid is. Hierdoor blijft de insectenstand in het gebied beter behouden en krijgt deze een kans van groeien.

Invasieve soorten zoals Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop worden jaarrond bestreden.

Vrijgekomen materiaal van dunningen op balans wordt op locatie tussen bosschages verwerkt in takkenrillen als versterking van de strooisellaag en de habitattypen. Insecten die hierop afkomen dienen weer als voedsel voor de Das en andere fauna.

Opwaarderen bestaande natuur

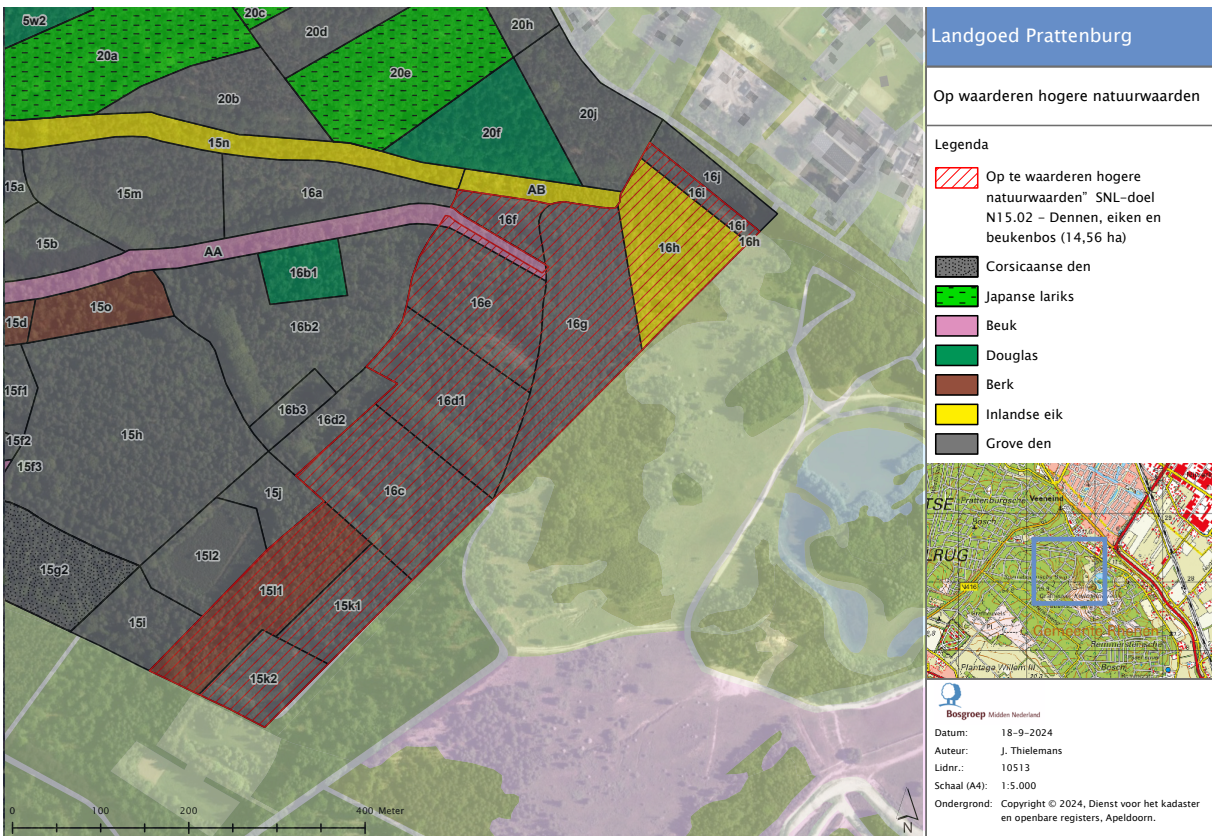

Fig. 4: Binnen de arcering de op te waarderen percelen naar ambitieniveau N15.02 voor de realisatie van de natuurbegraafplaats

Toelichting op gebied

Het gearceerde gebied vormt een bijzondere en abrupte overgang naar het ruim veertig meter lager gelegen landgoed Kwintelooyen. De sterke hoogteverschillen op een korte afstand maken dit tot een dynamisch gebied vanaf waar de Veluwe bij Wageningen nog zichtbaar is. Dat laatste is vooral indrukwekkend voor de belevingswaarde van de recreant.

Met overwegend naaldhout en een natuurdoeltype N16.03 Droog bos met productie liggen hier nog voldoende kansen voor het opwaarderen van de natuur. De omvorming van dit gebied kan een wezenlijke aanvulling vormen op de al aanwezige loofhoutopstanden van landgoed Kwintelooyen.

Mede daarom is het ambititedoeltype van de provincie in dit gebied N15.02.

Afb. 5. Duidelijk zichtbare steile hellingshoek onder de grove dennenopstand

Impressie gebied

Het geselecteerde gebied voor de opwaardering van natuurdoeltype N16.03 naar N15.02 vormt op dit moment een gebied met een groot aandeel naaldhout. Zoals ook zichtbaar is op de afbeeldingen. Het grootste aandeel wordt gevormd door Grove Den, ondergroei van Amerikaanse Vogelkers domineert ook op enkele plekken (zie afbeelding 6). Vanaf landgoed Kwintelooyen richting het westen zijn al kleinere opstanden zomereik aanwezig. Echt oprukken doet deze soort niet omdat de kroonprojectie van de Grove Dennen dusdanig is dat verjonging van soorten vrijwel onmogelijk is.

Een enkele Hulst, Lijsterbes en Vuilboom is zichtbaar zoals bij afbeelding 7. Op andere plekken wordt ook Ruwe Berk en Zomereik aangetroffen.

De een deel van de grens van het gebied wordt gemarkeerd door een rij beuken langs het pad. Deze kunnen een markanter element vormen door verder vrijgezet te worden. Zie hiervoor afbeelding 8.

Afbeelding 9 is verder in het zuiden van het opwaarderingsgebied vastgelegd. Hier wordt duidelijk dat er geen sprake meer is van een solitaire Grove dennen opstand, maar, dat deze afgewisseld wordt door onder andere Ruwe Berk.

Afb. 6. Ondergroei van Am. vogelkers

Afb. 7. Lokale verjonging van Hulst, Vuilboom en Lijsterbes

Afb. 8. Pad langs plangebied

Afb. 9. Licht gemengde opstand

Wijze van opwaardering

Aanplanten voor versterking
De gebieden waar de monocultuur domineert worden handmatig aangeplant om de bodemstructuur in tact te houden en uitspoeling tegen te gaan. Denk hierbij aan gebieden zoals die van afbeelding 5.

Boomvormers (70%)

- Haagbeuk	20%
- Zomerlinde	5%
- Winterlinde	10%
- Zomereik	10%
- Wintereik	20%
- Betula pendula	15%
- Rode beuk	5%
- Lijsterbes	10%

Heesters (30%)

- Vuilboom	15%
- Europees krentenboompje	15%
- Vlierbes	10%
- Jeneverbes	10%
- Hazelaar	10%
- Gele kornoelje	15%
- Gelderse roos	15%
- Hulst	

Diversifiseren door selectie
Uit de impressie van het gebied bleek al dat lokaal andere soorten dan de dominante opstand ontwikkelen. Om deze en de aanplantlocaties de ruimte te geven wordt gedund. Lokaal Blijven selecties naaldhout staan om in een gelijdelijke overgang te voorzien. Daarnaast voorziet dit in blijvende diversiteit.

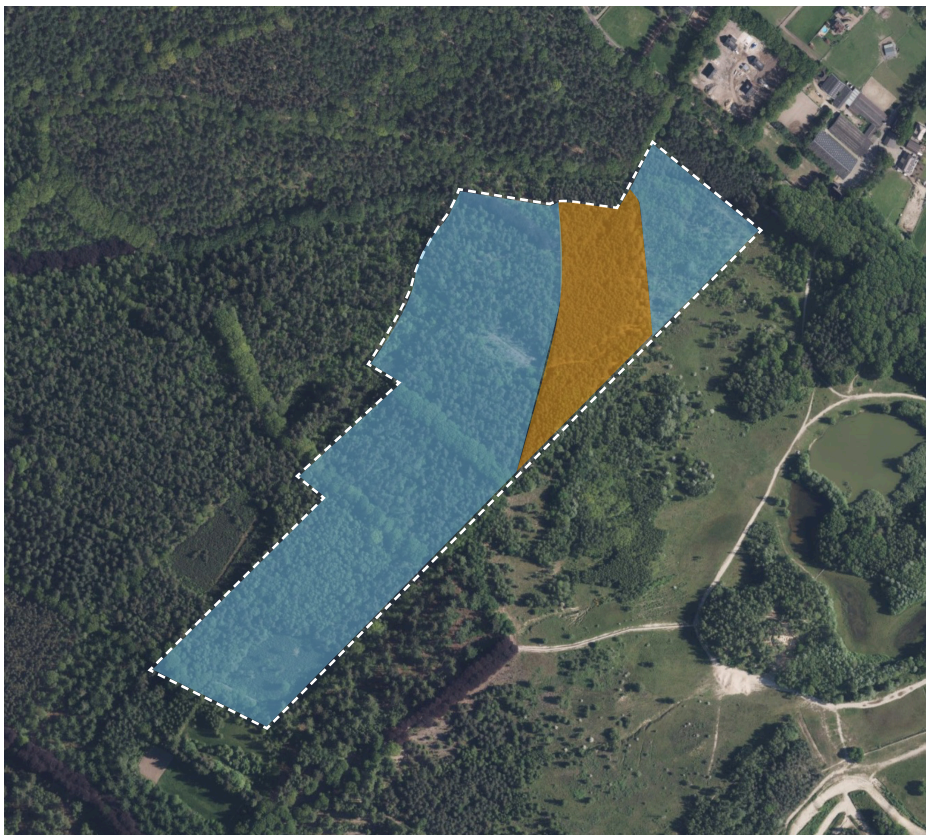
Invasief beheersen
De Amerikaanse Vogelkers wordt gerooid. Op plaatsen waar deze actief verjongd heeft wordt de eerste drie jaar niet gedund om de ontwikkeling van verjonging tegen te gaan. Nadat verjonging en verspreiding van de Amerikaanse Vogelkers onder controle is wordt een extra dunning uitgevoerd. Om ook de eerder overgeslagen gebieden ruimte tegeven voor diversifisering van het sortiment. Dit zal ca. 5 jaar na de eerste ingrepen zijn.

Beheer

Doorlopend ecologisch bosonhderhoud
Bosonderhoud wordt omgevormd van economisch bosonderhoud naar ecologisch bosonderhoud:
• Diversiteit aanbrengen in soorten
• Vrijzetten inheemse beuken en zomereiken
• Vrijzetten lanen
• Dood hout laten liggen of staan (indien niet gevaarlijk voor bezoekers);
• Creëren van een snel afbreekbare strooisellaag voor een sterke bodemvitaliteit. Door aanplant van o.a. Winterlinde en Hazelaar
• Heesterranden. Deze randen van inheemse bloeiende, besdragende heesters zorgen voor lokale beschutting en vormen een zoom die een geleidelijke overgang van openheid naar bos.
• Houtrillen oftewel takkenril, een nieuw element in het bos. Op houtrillen wordt het dode hout verzameld. De houtrillen worden gerealiseerd voor tal van reptielen (in de zon) en amfibieën (in de schaduw), zoals kamsalamander, levendbarende hagedis, hazelworm en de gladde slang. Deze soorten komen nu nog niet voor, maar vestigingsvoorwaarden worden geschapen door deze ingreep.
• Diversiteit aanbrengen in leeftijd beplanting door selectie en dunning;
• Verwijderen invasieve soorten;
• Structuurvariatie in het bos;
• Door doodhout en wortelkluiten laten liggen (voornamelijk op de noordhellingen met een stabiele luchtvochtigheid en temperatuur), wordt het gebied aantrekkelijker voor mossen die op het substraat hout groeien in een luchtvochtige omgeving.

Overzichtskaart activiteiten opwaarderen

Totaal 14,56ha op te waarderen van N16.03 naar N15.02

Aanplant voor versterking
ca. 70% naaldhout dunnen om ruimte te geven aan aanplant en verjonging

Diversificeren door selectie
Alleen lokaal dunnen om ruimte te geven inheemse soorten en verjonging

Fig. 10. Overzichtskaart activiteiten

natuurbegraafplaatsen
van Waarde